

Årsrapport 2025

Kirkens Bymisjon
Retts hjelp Øst, Gatejuristen Oslo

KIRKENS
BYMISJON

Takk fra virksomhetsleder

Jeg vil rette en stor takk til alle ansatte, frivillige saksbehandlere og frivillige ressurspersoner for innsatsen i året som har gått. Dere har alle strukket dere langt og lagt ned en enorm innsats for å bistå klientene.

Jeg vil også få takke alle våre samarbeidspartnere og økonomiske støttespillere som har bidratt til driften vår.

Takk for at dere bidrar til å realisere samfunnsoppdraget vårt!

Konstituert virksomhetsleder,

Jørgen Markus Jørgensen

Dette er virksomheten Kirkens Bymisjon, Rettshjelp Øst

Kirkens Bymisjon, Rettshjelp Øst består av tre rettshjelpstiltak; Gatejuristen Oslo, Ung rettshjelp Oslo og Rettshjelp A-krim.

Rettshjelp Øst sitt samfunnsoppdrag er å bidra til bedre levekår for utsatte grupper gjennom gratis rettshjelp, rettighetsinformasjon og rettspolitisk arbeid. Vårt arbeid skal sørge for at våre klienter får oppfylt sine grunnleggende rettigheter. Vi jobber etter den grunnleggende forståelsen av at det er forskjell på å ha rett og å kunne hevde sin rett.

Et viktig mål for virksomheten er at alle våre klienter skal erfare respekt, rettferdighet og omsorg. Dette gjør vi gjennom tett oppfølging og ved å gi rettshjelp av faglig god kvalitet tilpasset den enkelte klients behov.

Rettshjelp Øst sine tiltak er samlokalisert i Jusshuset i Skippergata 23, hvor vi sambruker lokaler og har felles kontordrift. Videre har tiltakene felles virksomhetsleder, fagleder og administrativ støtte.

Kirkens Bymisjon er en sterk og tydelig aktør i arbeidet for å bedre levekårene for mennesker i sårbare livssituasjoner.

Gatejuristens tilbud om gratis rettshjelp til mennesker som har eller har hatt utfordringer med rus, inngår som en naturlig og viktig del av dette arbeidet. At tiltaket er en del av Stiftelsen Kirkens Bymisjon gjør at man når mennesker som tilhører samfunnets mest utsatte grupper på en unik måte.

Stiftelsen Kirkens Bymisjon er en anerkjent og profesjonell aktør på rettshjelpsfeltet, og gratis rettshjelp til mennesker i sårbare situasjoner er en treffende måte å oppfylle Kirkens Bymisjons oppdrag om å avdekke urett, lindre nød og påvirke årsaken til at nøden og uretten oppstår.

Ansatte og frivillige hos Gatejuristen Oslo

Gatejuristen har i utgangspunktet syv ansatte jurister, men som følge av sykefravær har vi i praksis hatt i underkant av seks operative årsverk totalt i 2025.

Frivilligheten er en sentral del av arbeidet i Kirkens Bymisjon, også i Gatejuristen. Vi har frivillige tilknyttet vår drift som bistår både med saksbehandling og som ressurspersoner på sine fagfelt. De frivillige gjør en uvurderlig jobb med å utrede, følge opp og bistå oss i saksbehandlingen.

De frivillige som har jobbet som saksbehandlere på Gatejuristen i 2025 har vært en blanding av jusstudenter, pensjonerte jurister og yrkesaktive jurister. I 2025 har vi hatt 14 frivillige saksbehandlere i til sammen 0,78 frivillig årsverk (beregnet ut fra at et årsverk er 1695 timer).

De frivillige saksbehandlerne jobber i utgangspunktet en til to faste dager i uken, i minimum ett år. To av de frivillige i 2025 har jobbet hos oss i flere år. De frivillige veiledes løpende av de ansatte juristene, og alt arbeid kvalitetssikres. De ansatte juristene har hovedansvaret for hele porteføljen, og fordeler oppgaver til frivillige etter en vurdering av kompleksitet og hensiktsmessighet.

I tillegg er nærmere 60 jurister og advokater tilknyttet Gatejuristen som frivillige ressurspersoner innenfor sine spesialfelt. (De frivillige ressurspersonene er felles for hele virksomheten). Ressurspersonene bistår våre saksbehandlere først og fremst med konkret veiledning i enkeltsaker, men de holder også foredrag og kan få saker overført til seg gjennom fri rettshjelpsordningen eller som enkeltstående pro bono-opdrag.

Frem til sommeren 2025 hadde vi frivillige saksbehandlere på Lillehammer som har bidratt til vårt oppsøkende og frivillige arbeid i Innlandet. Ettersom tilbudet nå er godt kjent for målgruppen og hjelpeapparatet i regionen, valgte vi å legge ned dette arbeidet for å fokusere på nye områder som Vestfold og Østfold, hvor vi har vært lite tidligere. Det var derfor et skifte gjennom året i områdene vi besøkte.

Geografisk nedslagsfelt og tilgjengelighet

Gatejuristen i Oslo tar imot saker og bistår klienter fra hele østlandsområdet. Vi dekker fylkene Oslo, Akershus, Østfold, Vestfold, Buskerud, Telemark og Innlandet, som er svært folkerike fylker og omfatter om lag halvparten av Norges befolkning. Områdene inkluderer regioner med storbyproblematikk, store behandlingsinstitusjoner og landsdeler med rapporterte levekårsutfordringer.

Vi tilrettelegger for at det skal være lav terskel for å komme i kontakt med oss fra alle fylkene vi dekker. Det er mulig å ta kontakt med oss per telefon mandag til torsdag kl. 10-15 og det er mulig å sende inn nye saker og dokumenter digitalt per e-post og gjennom Nettskjema via vår hjemmeside. Dette er en lavterskel og tilgjengelig løsning for mange, da det ikke er krav om bruk av BankID. I Nettskjema kan man både registrere ny sak og sende inn dokumenter i eksisterende saker.

I Kongsberg har vi etablert et samarbeid mellom Kirkens Bymisjons kafé Tråkka og Advokatfirmaet Fusche Jenssen. Kaféen fasiliteter saksmottaket og tilkaller advokatene når det er klienter som ønsker å melde inn en sak til Gatejuristen. Advokatene jobber frivillig for Gatejuristen disse timene.

Gatejuristens målgruppe og behovet for rettshjelp

Gatejuristen gir gratis rettshjelp til personer som har eller har hatt rusutfordringer.

Vi arbeider innenfor de fleste rettsområder, og tilbyr våre klienter generell veiledning, råd i enkeltsaker og representasjon overfor private og offentlige motparter.

Personer med rusutfordringer utgjør en svært mangfoldig gruppe mennesker. Felles for dem er at et liv med rus kan lede til andre utfordringer, og vi opplever ikke sjeldent at flere av våre klienter lever på kanten av eller utenfor det etablerte samfunnslivet. Utfordringene deres kan også være sammensatte og komplekse, og det krever ofte tett oppfølging og omfattende bistand.

Det er kun Gatejuristen som tilbyr alternativ rettshjelp til målgruppen. Vi er et supplement til andre ordninger, og vi oppfatter at det offentlige, og hjelpeapparatet for øvrig, anser oss som en ressurs. Gjennom vårt arbeid erfarer vi et underskudd av rettssikkerhet for rusmiddelavhengige personer. Vi opplever derfor at det fremdeles er et stort og udekket behov for rettshjelp for vår målgruppe.

Vår erfaring er at det ikke hjelper å ha rett om man ikke får hevdet sin rett. Vi ønsker å bidra til en enklere hverdag for mennesker som har det vanskelig, og som ofte møter lukkede dører. Mange av sakene vi bistår våre klienter med, faller utenfor ordningen for fri rettshjelp. Samtidig er personer i vår målgruppe ofte sosialt og økonomisk vanskeligstilte, noe som kan gjøre det utfordrende for dem å benytte advokat eller andre rettshjelpstilbud.

Vårt oppdrag er å være tilgjengelige for disse menneskene, og i størst mulig grad arbeide for ivaretagelse av deres rettigheter og interesser. På denne måten kan vi bidra til å inkludere dem i samfunnsfellesskapet.

20-års jubileum

I januar 2025 markerte Gatejuristen Oslo 20 års drift. Med et program fylt av både faglig påfyll, musikk, interne bidrag og debatt, ble dagen både en påminnelse om alt vi har fått til, og motivasjon for veien videre.

Dagen ble markert med hyggelige hilsener fra Merete Smith i Advokatforeningen, Hans Christian Lillehagen i Stiftelsen Dam og Byråd for sosiale tjenester i Oslo Julianne Ferskaug. Videre ble det holdt faglige innlegg ved Mathilde Wilhelmsen ved Norges institusjon for menneskerettigheter og Alf Butenschøn Skre hos Riksadvokaten.

Etter dette ble det panelsamtale om rus, straff og menneskerettigheter hvor Adelheid Firing Hvambdal (generalsekretær i Kirkens Bymisjon), Adele Matheson Mestad (direktør i NIM), Ingvild Wettrhus Thorsvik (stortingsrepresentant for Venstre), Even Eriksen (statssekretær i Justisdepartementet) og Arild Knutsen (styreleder i Foreningen for human ruspolitikk) deltok.

Artist og spelemannsprisvinner, Marie Løvås, bidro med musikalske innslag underveis.

Erfaringer fra Gatejuristen Oslo 2025

Gatejuristen Oslo har gjennom det siste året hatt jevn pågang av henvendelser fra klienter, på telefon, på saksmottak og via elektronisk kontakt. Vi har registrert 289 nye klienter i 2025, og i tillegg bistått 383 kjente klienter. Vi har hatt åpent som normalt i 42 uker og har i gjennomsnitt tatt inn 27 saker per uke.

I 2025 har henvendelsene i hovedsak dreid seg om helt grunnleggende behov. Folk tar kontakt med oss for å få hjelp til å klage på avslag om sosialstønad, trygdeytelser, manglende helsehjelp, bestride urettmessige gjeldskrav, bistå overfor useriøse utleiery eller uenigheter med kommunale utleiery, fremsette erstatningskrav, samt imøtegå bøter og reaksjoner fra politiet eller avslag fra utlendingsmyndighetene. Omtrent 70 % av sakene har dreid seg om sosialrett, trygd, helse, strafferett, erstatning og gjeld. I tillegg har vi mottatt spørsmål og henvendelser om eksempelvis arv, vergemål, arbeidsrett og fast eiendom, som vi ikke kan prioritere. I slike saker gir vi generell veiledning og henviser dem til andre aktører.

Det er særlig tre saksområder vi vil trekke frem fra 2025; sosialsaker, utfordringer med bolig og gjeldsproblemer, fordi dette er sakstyper og problemstillinger som har vært gjentatte gjennom året og som har stor betydning for den enkelte.

Sosial- og trygdesaker

Mange kommer til oss fordi trygdeytelsene ikke strekker til når en uforutsett utgift som tannlegeregninger eller nytt kjøleskap må kjøpes inn, og de må søke om supplerende sosialstønad. Gatejuristen opplever jevnlig at Nav sosialtjenesten stiller for omfattende krav til dokumentasjon enn regelverket tillater. Vi erfarer at en del saker blir behandlet for skjematisk eller overfladisk, og kunne vært innvilget ved å ta en telefon til søkeren, etterspørre dokumenter eller avklare spørsmål, fremfor å avslå søknadene. Så lenge saksbehandlingen hos Statsforvalteren tar månedsvis, er ikke klage et reelt alternativ. Det er derfor avgjørende for klientene at førsteinstansen fatter riktige vedtak i utgangspunktet.

I en av sakene våre ble heldigvis vedtaket omgjort av Nav sosialtjenesten etter klage. Klienten hadde hatt et arbeidsforhold sommeren 2025 og etter dette søkt jobber frem til november. Han søkte da om nødhjelp og dekning av husleie, men fikk avslag fordi Nav mente han ikke hadde oppholdsrett i Norge, og følgelig ikke rett på sosialtjenester. Vi klagde og skrev støtteskriv til ny søknad. Det ble da vist til at man beholder status som arbeidstaker i seks måneder etter endt arbeidsforhold i henhold til utlendingslovgivningen. Nav omgjorde ikke vedtaket i første omgang, og avslå ny søknad. Gatejuristen klagde igjen og da ble vedtakene omgjort, og han fikk innvilget sosialhjelp og dekning til husleie frem til de seks månedene var utløpt.

Større tilgjengelighet hos Nav og mer dialog med søkerne, er jevnt over en utfordring for klientene og for oss som rettshjelpere. Det er dessverre helt normalt at en sosialhjelpssøker ikke kan få tak i veileder per telefon, og at vedkommende ikke blir ringt tilbake til tross for at det blir lagt igjen beskjed. Det gjør det svært krevende for den enkelte søker i en nødssituasjon. Gatejuristen frykter at altfor mange ikke får det de har krav på fra Nav, og blir avhengig av bistand fra tiltak som vårt. Dette satte vi søkelyset på i november i en artikkel som skapte flere oppslag i Dagsavisen.

I tillegg til utfordringer med tilgjengelighet og for høye dokumentasjonskrav, opplever vi jevnlig at elementære forvaltningsrettslige regler brytes. Fremfor å purre på svar fra kommunene måned etter måned, har vi i 2025 hatt et større fokus på å løfte denne typen utfordringer og feil til Sivilombudet for å få fremgang i saken. Dette har ført til langt flere klager til Sivilombudet sammenlignet med tidligere år.

Bolig

Våre klienter er i stor grad leietakere. De opplever at det er veldig vanskelig å komme inn på leiemarkedet, både på det kommunale og det private markedet. Mange må ta til takke med svært nedslitte og dårlige leiligheter. Altfor mange klienter bor i midlertidige botilbud, i nedslitte kommunale boliger eller hos private utleiere som ikke følger husleielovens regler. Et trygt sted å bo er en forutsetning for å stå i jobb, gå i behandling og ha et stabilt liv.

Konsekvensen av dette er at mange blir værende i dårlige bomiljø over lengre tid, noe som igjen fører til dårligere helse. Vi ser at når man først får en kommunal bolig, er det vanskelig å få byttet til en ny leilighet som er bedre tilpasset når helsen endrer seg.

Det er også en utfordring at klientene har takket ja til en leilighet som ikke var tilpasset helsen i utgangspunktet, fordi de oppfattet at det ikke var andre reelle alternativer. Dette fører til at mange mistrives eller er utrygge i leilighetene sine.

Mange kommunale leiligheter ligger i leiegårder med store utfordringer. Det er ofte innbrudd, veggedyr og vedlikeholdsetterslep, som igjen fører til dårlig bomiljø. Når alle ønsker seg vekk fra blokka eller området, forsterkes dette ytterligere. Høsten 2025 sendte vi innspill til evaluering av den relativt nye forskriften om tildeling av kommunal bolig i Oslo, som på mange punkter ikke fungerer etter hensikten, og løftet de erfaringene våre klienter har med bolig i hovedstaden.

Vinteren 2025 fikk vi løst en boligsak på en god måte. Klienten hadde mottatt oppsigelse og varsel om heving av leieavtalen sin i oktober 2024, fordi den kommunale utleieren hadde mottatt flere klager vedrørende støy og hundehold. Utleier varslet sak for Husleietvistutvalget. Gatejuristen sendte utfyllende protest på oppsigelsen, der vi bestred sakens faktiske side og anførte at oppsigelsen måtte settes til side ut fra rimelighetshensyn. Vi innhentet dokumentasjon på rusfrihet og konsekvensene flyttingen ville ha for leietaker. Han ble innkalt til et møte med utleier i slutten av januar 2025, der utleier opplyste at de ville sette oppsigelsen til side, bl.a. på grunn av de nevnte hensyn, under forutsetning av at leieren ikke får nye alvorlige klager. Klienten fikk tilbud om ny leieavtale på tre år. For de fleste av våre klienter er tilgang på leilighet gjennom kommunal utleier eneste alternativ, og det er da svært sårbart hvis man mister denne muligheten. Heldigvis erfarer vi at det er mulig å få til en dialog med utleiere for å finne gode løsninger.

Vi opplever også at flere klienter får udokumenterte erstatningskrav for skade eller manglende leie etter opphør av leieforhold. Kravene går ofte uimotsagt til inkasso og senere til innkreving, da klientene selv ikke kjenner rettighetene sine eller er i stand til å se at det ikke er grunnlag for kravet. Dette er særlig krevende for de som ikke er digitale. I disse sakene krever vi utfyllende dokumentasjon fra utleier, og klager saken inn for Husleietvistutvalget dersom vi mener at erstatningskravet er uholdbart.

Andre boligrelaterte utfordringer kommer når personer skal utskrives fra rusbehandling eller løslates fra fengsel og etablere seg på nytt. Personer som gjennomfører rusbehandling i institusjon, skal kontakte tidligere bostedskommune for å få bistand til bolig ved utskriving, hvis de ikke klarer dette selv. Etter måneder med rusfrihet, er det dessverre mange som skrives ut til leiligheter som ligger i utsatte bygårder, eller ikke har noe sted å bo i det hele tatt. Det er svært uheldig for den det gjelder, fordi det fører til raske tilbakefall, og pasienten og hjelpeapparatet mister tro på at behandling fungerer. Det er også dårlig samfunnsøkonomi når ett års behandlingsopphold går i vasken.

I ett eksempel fra det siste året kontaktet klienten vår sin tidligere bostedskommune for å få hjelp til å skaffe bolig ved utskriving i nærheten av der barnet hans bodde, slik at de kunne gjennomføre samvær på en hensiktsmessig måte. Tidligere bostedskommune mente seg ikke ansvarlig for dette, og han ble avvist. Han fikk være på institusjonen lenger enn planlagt for ikke å falle tilbake til rusbruk, men ble litt slutt skrevet ut uten bolig. Etter kort tid startet han å ruse seg igjen.

Manglende svar og oppfølging fra kommunen ble klaget inn til Sivilombudet, som kom med en uttalelse den 23. februar 2026. Sivilombudet konkluderte med at det forelå flere brudd på forvaltningsloven i forbindelse med saksbehandlingen og at kommunens mangelfulle oppfølging av ombudets henvendelser ga grunn til alvorlig kritikk.

Høsten 2025 opplevde vi også at en mann på 77 år, som hadde fått dekket institusjonsopphold i Innlandet i en årrekke, helt uventet fikk beskjed fra Oslo kommune om at han måtte flytte tilbake til storbyen. Til tross for at han var rusfri fikk han tilbud om å flytte inn i en omsorgsleilighet i et bygg hvor han visste at det var et aktivt rusmiljø. Gatejuristen klagde på avgjørelsen og ba om at han kunne få dekket opphold på institusjonen frem til han selv kunne skaffe seg en privat leilighet i kommunen i Innlandet. Det fikk han heldigvis, men saken viser hvordan kommunen ikke klarer å kartlegge bosituasjonen til søkerne før de tildeles et bosted, noe som skaper stor usikkerhet for den det gjelder.

Gjeld

Mange av våre klienter har stor og u håndterlig gjeldsbyrde. Det fører til jevnlig pågang fra kreditorer og inkassoselskap, samt varsel om utleggstrekk i ytelser eller pant i eiendeler. Det skaper ofte mye økonomisk stress.

Gatejuristen bistår klientene dersom kravene reiser rettslige problemstillinger. I året som har gått har vi hjulpet klienter med å avklare og bestride grunnlaget for gjelden, eller sendt klage på størrelsen av utleggstrekk til Namsfogden. Saksbehandling i slike saker foregår i stor grad elektronisk, noe klientene våre ikke alltid mestrer. De har derfor ikke kompetanse eller verktøy til å sende inn slike klager selv, noe som er helt avgjørende for at de skal kunne sitte igjen med tilstrekkelige midler til nødvendig livsopphold som de har krav på.

Vi får også stadig henvendelser om ID-tyveri og svindel, som er krevende å nøste opp i. Sakene som anmeldes blir ofte henlagt, slik at kravene normalt behandles i det sivilrettslige sporet. Da er det ofte få spor å følge og vanskelig å nøste opp i hva som har skjedd. Bankene på sin side, krever inn de pengene som klientene på papiret skylder dem, og legger til grunn de opplysningene de har, med mindre vi kan legge frem konkrete opplysninger som viser at det dreier seg om svindel.

ID-juristen, et samarbeidsprosjekt mellom Universitetet i Oslo og rettshjelpstiltakene Jussbuss, Jurk og Gatejuristen, opprettet som en del av forskningsprosjektet "Samfunnssikkerhet og digitale identiteter" (SODI), ble avviklet høsten 2024. Gatejuristen har derfor i hele 2025 fått inn en rekke ID-saker fra vår målgruppe. Gjennom året som har gått har vi bistått flere klienter med slike saker i Forlikrådet.

I en av sakene kom Forlikrådet rett før jul 2025 til at vår klients avtale om billån var ugyldig, fordi det var sannsynliggjort at klienten var blitt neddopet og utsatt for grov vold i perioden lånet var blitt tatt opp. Det ble videre pekt på at banken i liten grad hadde foretatt en kredittsjekk, da det var klart at han ikke ville hatt betjeningsevne til å dekke lånet. Klienten ble ved det kvitt kr. 500 000 i gjeld, som han var blitt holdt ansvarlig for. Saken vil få betydning overfor de øvrige kreditorene i ID-saken hans, som mener at vår klient er ansvarlig.

I en annen sak hadde en klient kommet i kontakt med ukjente personer som oppga at de ikke hadde noe sted å bo, og manipulerte ham til å ta dem med seg hjem, noe han hadde gjort. Mens de oppholdt seg i hans leilighet, misbrukte de klientens BankID og tok opp en rekke lån i hans navn. Gatejuristen bestred samtlige låneforpliktelser, og en av sakene kom opp i Forlikrådet våren 2025. Her fikk klienten belyst hvilken situasjon han hadde vært i og forklart seg om omstendighetene rundt lånopptakene. Forlikrådet innstilte behandling av saken fordi den var for dårlig opplyst og de ikke hadde grunnlag for å avsi dom. Saken er ikke brakt inn til tingretten, og avgjørelsen er derfor rettskraftig.

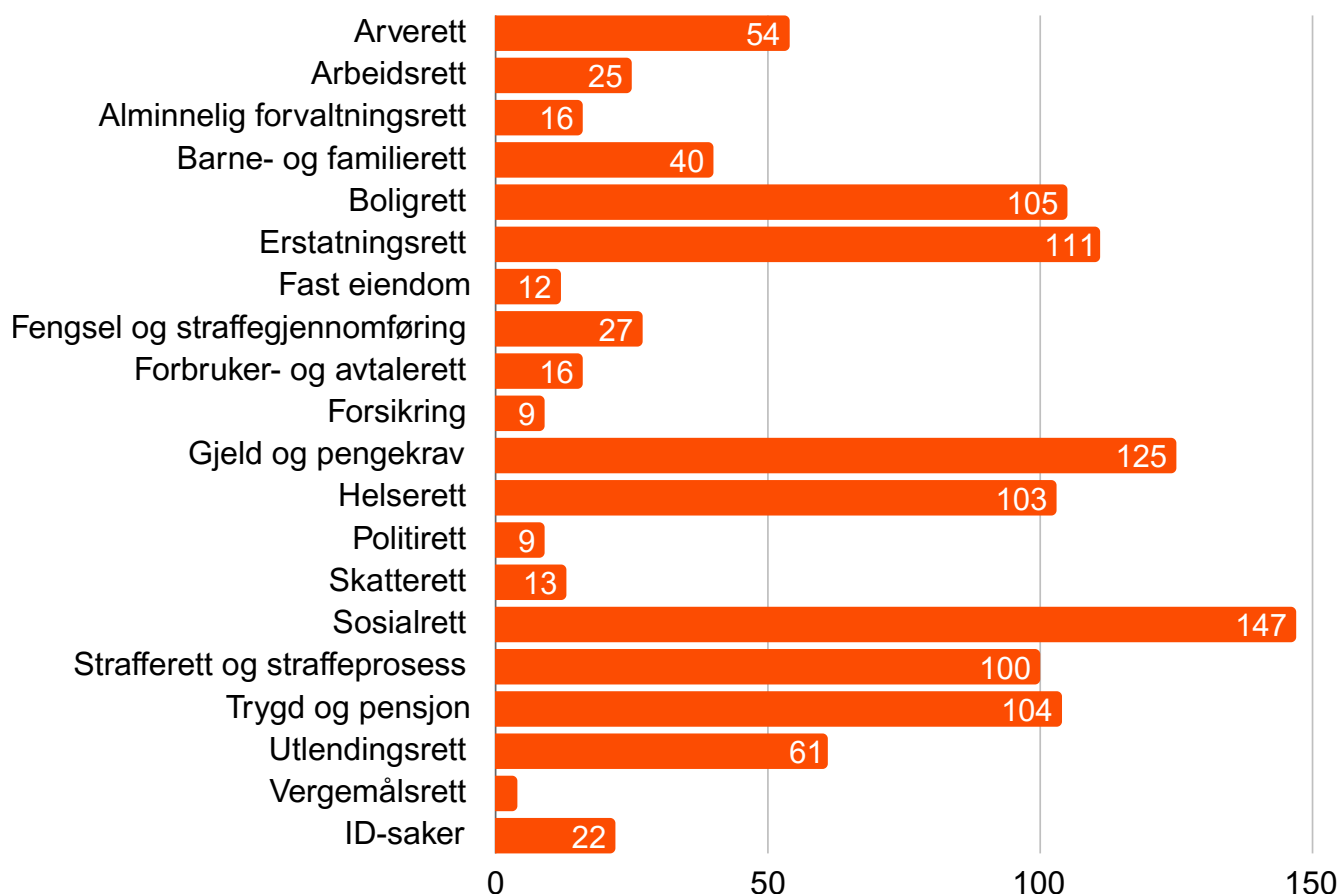

Erstatning

Høsten 2022 bidro Gatejuristen til at Riksadvokaten avdekket strukturelle feil ved behandling av subsidiær fengselsstraff ved ilagte bøter. Riksadvokatens arbeid førte til at en rekke mennesker ble løslatt fra fengsel, siden prosessen rundt fengslingene ikke hadde gått riktig for seg. I ettertid har påtalemyndigheten jobbet med å identifisere andre saker hvor det kan være snakk om ulovlig fengsling tilbake i tid. Gatejuristen har bistått enkelte klienter med å søke om erstatning etter strafforfølgning, der det har vært hensiktsmessig. Vi erfarer nå at klientene begynner å motta oppreisning for den urettmessige frihetsberøvelsen de ble utsatt for.

Som tidligere år har vi også fått inn og behandlet en rekke saker om rettferdsvederlag, voldserstatning og pasientskadeerstatning. Erstatningssakene utgjør ca. 10 % av sakene våre. Dette er saker av svært stor betydning for den enkelte, både økonomisk og psykologisk. Det er viktig for dem å plassere ansvar for feil og svikt de har opplevd. Forvaltningen legger opp til at søkerne fremsetter slike krav uten rettslig bistand, men vi erfarer at personer i målgruppen vår har behov for hjelp til å få fremsatt og fulgt opp slike søknader. De trenger hjelp til å få kommentert alle nødvendige sider av saken, sende inn relevant dokumentasjon og forstå brev fra forvaltningen underveis i prosessen.

Statistikk over hovedsaksområder samlet for tiltaket **Gatejuristen Oslo 2025**

Antall saker: 1148

Antall klienter: 672

Representasjon: 363

Veiledning: 520

Henvisning: 261

Oppsøkende virksomhet

Oppsøkende aktiviteter er en svært viktig del av arbeidet vårt, som gjør at vi kan nå ut til målgruppen i store deler av den regionen vi dekker. Selv om vi kan nås på telefon eller via elektronisk kommunikasjon, synes mange at det er krevende å presentere saken sin uten å treffe en person.

For en del klienter er det vanskelig å komme til oss, fordi de oppholder seg i en behandlingsinstitusjon, har sykdom som gjør at de ikke kommer seg til oss, er innsatte i fengsel eller at det blir for krevende i hverdagen å oppsøke enda en hjelpeinstans. For å nå dem som ikke kommer til oss, må vi jobbe lavterskel og være tilgjengelige der målgruppen befinner seg.

Det er tidkrevende og kostbart for oss å reise rundt, men vi mener at det er en viktig del av vårt mandat og formål å jobbe på denne måten. Ved å drive oppsøkende virksomhet, har vi mulighet til å nå ut til de som trenger oss aller mest. Gatejuristen Oslo har derfor hatt faste saksmottak på arbeidstiltak, sykehus, behandlingsinstitusjoner, væresteder, kaféer og andre steder der målgruppen oppholder seg gjennom hele året, se tabell for oversikt.

I 2025 besøkte vi sammen 18 ulike kommuner og tok imot saker på 33 ulike steder, og i tillegg hadde vi to ukentlige saksmottak på kontoret vårt i Skippergata 23.

Saksmottakssteder	Kommune	Antall
Gatejuristens lokaler, Skippergata 23	Oslo	78
Regnbyen Grorud, Oslo kommune	Oslo	1
Kjeller'n Grünerløkka, Oslo kommune	Oslo	2
Holmen, Kirkens bymisjon	Oslo	2
Dalsbergstien, Oslo kommune	Oslo	1
Fyll Dagene, Rådhuset, Oslo kommune	Oslo	1
Ullevål sykehus, ARA	Oslo	2
Blå Kors Mariboës gate	Oslo	1
Blå Kors Oslo Vest Slemdal	Oslo	2
Avdeling for rus og psykisk helse, Lørenskog kommune	Lørenskog	1
Akershus universitetssykehus, ARA	Lørenskog	1
Jobben Sandvika, Frelsesarmeen	Bærum	1

Møtestedet kafé, Kirkens bymisjon	Lillestrøm	2
Ludohuset, Modum kommune	Modum	1
Origosenteret, Kirkens bymisjon	Moss	1
Barm, Stiftelsen Crux	Hamar	1
Arbeidern, Stiftelsen Crux	Hamar	1
Maritastiftelsen, Kafé	Gjøvik	1
Blå kors Kafé Kampen	Gjøvik	1
Stiftelsen Fredheim	Nes på Hedmarken	1
Veslelia, Kirkens bymisjon	Brumunddal	2
Advokatfirmaet Thallaug	Lillehammer	7
Blå kors Eina	Lillehammer	1
Tyrlisenteret	Lillehammer	1
Romerike fengsel, avd. Krogsrud	Ullensaker	1
Romerike fengsel, avd. Ullersmo	Ullensaker	1
Kafé Tråkka, Kirkens bymisjon	Kongsberg	40
Manifestsenteret	Asker	1
Drammen sykehus, Vestre Viken, ARA Konnerud	Drammen	1
GUTS Drammen, Stiftelsen GUTS	Drammen	1
Møtestedet kafé, Kirkens bymisjon	Drammen	1
Borger Bad, Hønefoss, Unicare	Ringerike	1
Møtestedet kafé, Kirkens bymisjon	Tønsberg	1
Møtestedet kafé, Kirkens bymisjon	Holmestrand	1

Rettspolitikk

En viktig del av Kirkens Bymisjons visjon er å stå opp mot urett og kjempe for lik tilgang til rettigheter for alle. For Gatejuristens del innebærer dette at vi utover å behandle enkeltsaker også har et bevisst og aktivt forhold til vårt rettspolitiske arbeid med sikte på å bedre rettsstillingen til målgruppen.

Vi koordinerer vårt rettspolitiske arbeid med de øvrige virksomhetene i Kirkens Bymisjon samt med de andre gatejuristkontorene i landet. Vi samarbeider også med andre aktører på feltet i rettspolitiske spørsmål der hvor det er mest hensiktsmessig.

Gatejuristnettverket har i løpet av 2025 levert seks skriftlige og muntlige høringsinnspill på vegne av Kirkens Bymisjon. Gatejuristen har også bidratt i forbindelse med andre innspill som har blitt sendt inn av Kirkens Bymisjon sentralt. I tillegg har vi blant annet skrevet debattinnlegg, vært synlige i mediebildet i både lokalaviser og riksdekkende medier, samt levert flere bidrag til Sivilsamfunnets rettsstatsmelding som ble overlevert av Advokatforeningen til Stortingets presidentskap høsten 2025. Sammen med en rekke andre organisasjoner, rettshjelptiltak og Advokatforeningen har vi også i 2025 vært en del av Rettshjelpsalliansen som har fortsatt å være en pådriver for en styrket rettshjelpslovgivning. Ved siden av dette har vi deltatt i politikermøter for å løfte problemstillinger som vi møter i vårt daglige arbeid.

Gatejuristnettverket fikk i 2023 tildelt prosjektmidler fra Stiftelsen Dam til å kartlegge rettighetsutfordringene målgruppen står overfor nasjonalt med hensikt å bruke materialet til rettspolitisk påvirkningsarbeid. Prosjektet Gatas stemme har vært et toårig prosjekt som startet 1. januar 2024 og varte frem til 31. desember 2025. Gjennom Gatas stemme har vi særlig løftet de boligsosiale utfordringene vi ser og satt søkelyset på den manglende bruken av boligsosialloven i kommunene. De anbefalingene vi har kommet med som en del av prosjektet, ser vi økt politisk interesse for, og en ny veileder for kommunene virker blant annet nå å være på trappene.

For mer informasjon om dette arbeidet vises det til punktet nedenfor som heter Gatas stemme.

Gatejuristnettverket

Gatejuristen Oslo er en del av gatejuristnettverket i Norge.

Gatejuristnettverket er et faglig nettverk av og for gatejuristtiltakene i Norge. Nettverket består av gatejuristtiltakene i Tromsø, Trondheim, Bergen, Stavanger, Kristiansand og Oslo. Alle tiltakene, bortsett fra Tromsø, er underlagt Stiftelsen Kirkens Bymisjon.

De regionale tiltakene er selvstendige og likestilte, men samarbeider faglig for å utvikle og koordinere tilbudene. Tilskuddet som gis til hvert enkelt tiltak er avgjørende for driften av tiltaket, og det er ingen intern fordeling av midler gjennom gatejuristtiltakene.

I 2025 har gatejuristnettverket hatt månedlige ledermøter hvor felles problemstillinger og felles utfordringer har blitt drøftet. Det har også blitt arrangert digitale fagsamlinger omtrent hver måned for alle ansatte ved de ulike kontorene, samt en fysisk fagsamling i mai. Disse fellessamlingene oppleves som veldig nyttige og inspirerende for alle ansatte, og har bidratt til å sikre den faglige kvaliteten i arbeidet vårt. Det gir også samtidig anledning til å dele erfaringer på tvers av regioner, noe som også styrker det rettspolitiske arbeidet.

Gatas stemme

Prosjektet Gatas stemme har vært et nasjonalt samarbeid mellom alle Gatejuristens kontorer i perioden januar 2024 til desember 2025. Prosjektet har vært finansiert av Stiftelsen Dam, med mål om å samle erfaringer på tvers og bruke kunnskapen til rettspolitisk påvirkning.

Eksternt var det overordnede målet at Gatejuristens målgruppe på et eller flere områder havnet i en bedre rettsstilling som følge av prosjektet. Om ikke vi fikk til faktisk endring, ønsket vi uansett å få løftet målgruppens rettighetsutfordringer, og forslag til tiltak eller løsninger, opp til beslutningstakere lokalt og/eller nasjonalt.

Internt var ønsket at prosjektet også skulle gi erfaringer og metodikk for å systematisere kunnskap og erfaringer på tvers av våre kontorer, og sikre mer og forbedret samarbeid om rettspolitisk arbeid nasjonalt i fremtiden. Vi ønsket også gjennom prosjektet å styrke og tydeliggjøre Gatejuristens rettspolitiske posisjon i saker som omhandler målgruppen generelt.

Hovedfokuset i prosjektet ble etter hvert boligutfordringer, spesielt knyttet til kommunale boliger, midlertidige botilbud og bruken av boligsosialloven. Arbeidet resulterte blant annet i flere medieoppslag, møter med politikere (inkludert statsråd Kjersti Stenseng), innspill til politiske prosesser, undersøkelsessaker hos Sivilombudet og lansering av en nasjonal undersøkelse av boligsosialloven i praksis. Det ble også innvilget midler fra Husbanken til et nytt prosjekt om boligsosialloven som følge av Gatas stemme.

Vi opplever at prosjektet ved siden av å styrke klientenes rettsstilling på det boligsosiale feltet, også har styrket Gatejuristens rolle som rettspolitisk aktør og gitt et tydeligere rammeverk for fremtidig nasjonalt påvirkningsarbeid.

Samarbeidspartnere og støttespillere

Stiftelsen Kirkens Bymisjon

Som en del av Stiftelsen Kirkens Bymisjon har vi et godt samarbeid med de andre tiltakene i organisasjonen som arbeider med målgruppen vår. Dette gjelder særlig sosionomer og miljøarbeidere som jobber i lavterskeltiltakene og kaféene rettet mot personer med rusutfordringer. Dette gir oss en solid base å jobbe ut ifra i vårt oppsøkende arbeid, samtidig som det gir oss bedre muligheter til å fange opp systemutfordringer som kan oppstå for målgruppen.

Det er også en stor verdi å ha flere rettshjelptiltak samorganisert i virksomheten Rettshjelp Øst. Vi drar nytte av hverandres erfaringer og kompetanse som en felles personalgruppe. Vi sparrer om saker på tvers av tiltak, deler kompetanse og er tett på hverandres drift på tvers av tiltakene.

Advokatfirmaet Fusche Jenssen

I Kongsberg har vi etablert et samarbeid mellom Kirkens Bymisjons kafé Tråkka og Advokatfirmaet Fusche Jenssen. De ansatte i advokatfirmaet jobber frivillig for Gatejuristen disse timene.

Jusshuset

Vår samlokalisering i Jusshuset i Oslo sammen med JURK og Jussbuss, legger til rette for koordinering og samarbeid på flere områder. Dette er med på å skape en god og synlig base for spesielle rettshjelptiltak. Vi jobber hele tiden med å nyttiggjøre oss hverandres kompetanse og erfaring ved å samarbeide om faglige temaer.

Vi står også ofte samlet i saker som kan fremme utsatte gruppers stemmer i samfunnsdebatten og høringsarbeid, og har jevnlig fellesmøter med politikere og foredragsholdere.

Hver torsdag ettermiddag leier også Advokatforeningen deler av våre lokaler for å gjennomføre sin advokatvaktordning, hvor det tilbys 30 minutter gratis veiledning fra en advokat.

Leieboerforeningen

Høsten 2024 inngikk Leieboerforeningen en avtale med Kirkens Bymisjon, JURK, Jussbuss og Caritas om å tilby tiltakenes saksbehandlere juridisk rådgivning i husleierett og til boligsosial rådgivning. Denne avtalen er videreført i 2025.

Rettshjelpsalliansen

Rettsjelptiltakene i Kirkens Bymisjon er alle en del av Rettsjelpsalliansen som er en uformell allianse bestående av 15 organisasjoner og rettshjelptiltak som jobber sammen for en styrket og bedre rettshjelpsordning. Alliansen har vært en pådriver for flere av endringene som ble vedtatt i Stortinget høsten 2023 knyttet til den økonomiske behovsprøvingen av fri rettshjelp, og senere utvidelser av rettshjelpsordningen. Alliansen fortsetter å samarbeide om å utvikle rettshjelpsordningen videre, blant annet i forbindelse med førstelinjetjeneste, ytterligere utvidelse av ordningen, flerårige tilskudd til de spesielle rettshjelptiltakene etc.

Advokatforeningen

Advokatforeningen har etablert en pro bono-ordning og inngått et samarbeid med rettshjelptiltakene i Kirkens Bymisjon, de studentdrevne rettshjelptiltakene og Kontoret for fri rettshjelp om muligheten for å kunne ta saker til domstolene. Det er en silingskomité som vurderer sakene før det besluttes om saken skal bringes inn for domstolene. Dersom klienten taper saken, skal Advokatforeningen dekke motpartens sakskostnader, hvis retten idømmer dette.

Lovdata

I 2024 inngikk Kirkens Bymisjon region Øst en langsiktig avtale med Lovdata om at deres advokatavdeling skal bistå alle rettshjelptiltakene i Rettshjelp Øst med å ta saker pro bono, i det tilfelle en sak vi har behandlet hos oss, må tas videre til domstolene.

Avtalen med Lovdata strekker seg imidlertid også lenger enn dette. Lovdata vil dekke eventuelle saksomkostninger for motpart, dersom vår klient blir idømt det. Allerede nå vet vi at Lovdata i 2026 skal representere en av Gatejuristens klienter i domstolen.

HELP Forsikring

Høsten 2024 inngikk Rettshjelp Øst, JURK og Jussbuss avtale med HELP Forsikring om at de skal tilby råd og veiledning i saker om ID-svindel og saker om tilgang til eID. Videre skal HELP gi pro bono-bistand i saker på feltet der det blir behov for advokatbistand.

Advokatfirmaet Deloitte

I 2022 inngikk Kirkens Bymisjon et langsiktig samarbeid med Advokatfirmaet Deloitte om at firmaet skal bistå alle rettshjelptiltakenes klienter med å ta saker pro bono, i det tilfelle en sak vi har behandlet hos oss vil egne seg for domstolsbehandling.

Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM)

For perioden 2024-2028 er Kirkens Bymisjon ved generalsekretær, Adelheid Firing Hvambdal, innvalgt som medlem av NIMs rådgivende utvalg. Det rådgivende utvalget skal bidra med informasjon, råd og innspill til NIMs arbeid som nasjonal institusjon for menneskerettigheter. Vervet i det rådgivende utvalget gir Gatejuristen og de øvrige rettshjelptiltakene i Kirkens Bymisjon en unik mulighet til å løfte problemstillinger som vi ser videre til NIM. I 2025 har vi blant annet løftet inn problemstillinger knyttet til boligproblematikk.

Universitetet i Oslo

Virksomheten rekrutterer frivillige studenter hovedsakelig fra Universitetet i Oslo, og åpner opp for praksisplasser for studenter som har valgt emnet «Praksisordning» i sitt masterprogram.

Andre støttespillere

Kirkens Bymisjon har økonomisk gunstige samarbeidsavtaler med Lovdata, Gyldendal og Rettsdata som gir oss gratis tilgang til deres verktøy, noe som er essensielt for å kunne yte god og oppdatert rettshjelp. Compensatio tilbyr kostnadsfritt tre lisenser til deres beregningsprogram til bruk for erstatningssaker. Advisor bidrar med å gi oss rabatt på saksbehandlingsprogram.

Økonomiske støttespillere og samarbeidspartnere

Gatejuristen Oslo
Skippergata 23, 0154 Oslo
gatejuristen.oslo@bymisjon.no
Tlf. 23 10 38 90